

Wmo: voorziening of resultaten voorop?

Ingeborg Lunenburg

De Wmo is geen voorzieningwet, maar een participatiewet. Echter, in de praktijk blijkt dat Wmo-verordeningen en beleidsregels nog in termen van voorzieningen zijn geformuleerd. Moet dat veranderen door jurisprudentie, beleidsmodellen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) of juist helemaal niet?

In het beleid staat wanneer een vervoersvoorziening, een woonvoorziening, een rolstoel of hulp bij het huishouden wordt verleend. De uitvoering van de Wmo is, na bijna vier jaar, nog steeds voorzieningengericht. Wat zijn de consequenties?

Besluitvorming De Centrale Raad van Beroep (CRvB) en rechtbanken oordelen in veel gevallen vernietigend over besluitvorming van gemeenten. Dat komt omdat het wettelijk toetsingskader onjuist of onvolledig is toegepast, wat leidt tot het oordeel dat een onzorgvuldig besluit is genomen. Ook worden bepalingen uit het gemeentelijk Wmo-beleid onverbindend verklaard, dan kan het besluit niet worden gebaseerd op die bepaling(en).

Moet het gemeentelijk voorzieningengerichte Wmo-beleid daarom worden gewijzigd? En zo ja, wat moet dan worden gewijzigd, zodat het wel de toets van de hoogste rechter kan doorstaan? Bieden de resultaatgerichte modelverordening en beleidsregels van de VNG uitkomst? Hoe het ook zij, het gaat om de vraag of het gemeentebestuur¹ beoordelingsvrijheid toekomt bij het formuleren van voorwaarden en bepalingen en wanneer welke voorzieningen onder de Wmo moeten worden verleend.

Gecompenseerd Voor de uitvoering van de compensatieplicht geldt dat de besluiten 'vol' worden getoetst. De rechter oordeelt dan – op basis van de Wmo – over de vraag of de aanvrager voldoende is gecompenseerd in zijn beperkingen op het gebied van zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. In de Wmo en de wetsgeschiedenis staan namelijk geen aanknopingspunten voor een terughoudende

beoordeling², maar wel dat het besluit maatwerk moet zijn. Daaruit volgt dat toepassing van het Wmo-plan (art. 3 Wmo), het verlenen van voorzieningen (art. 4 Wmo), de Wmo-verordening (art. 5 Wmo) en de manier waarop de keuzevrijheid is vormgegeven (art. 6 Wmo), in strijd kunnen zijn met de Wmo.

Om de opgeworpen vragen te kunnen beantwoorden, is enige achtergrond van de Wmo en de stand van het recht volgens de jurisprudentie van belang. Dit artikel is (mede) gebaseerd op jurisprudentie van de afgelopen twee jaar en op voorzieningengericht Wmo-beleid. De wettelijke bepalingen in de Wmo schrijven het toetsingskader voor waarbinnen de gemeenteraad de verordening moet vaststellen en wanneer het college aan wie voorzieningen verleend. De Algemene wet bestuursrecht bepaalt onder meer dat het college daarbij moet zorgen voor een zorgvuldig onderzoek naar relevante feiten en omstandigheden (artikel 3:2 Awb). De doelgroep voor het verlenen van voorzieningen bestaat uit mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem (art. 4 lid 1 aanhef Wmo).

Resultaatgebieden De doelgroep kan aanspraak maken op een voorziening als zij beperkingen ondervindt in zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Daarvoor staan in art 4 lid 1 Wmo vier resultaatgebieden. Dat zijn het

